

Tilfældet hele det nordlige Lydsland igennem, store Heber have der i mangfoldige Aar ligget udnyttede imellem Kloberne, men alt som Beiene, deels Vandveie og deels Landveie, og senere Jernbaner have forbundet de forskjellige Handelssteder og skabt nye Omsætningssteder i de forskjellige Landsdele, hvor de ikke vare før, saa er Dyrkning traadt ind. I Slesvig, den smalleste Landsdeel af alle vore Landsdele, er den saa at sige traadt først ind, og hvorledes er Slesvigs Befæstning i Sammenligning med Jyllands? Slesvig har ligesom Jylland en Række af frugtbare Egne, men især af tilgængelige Egne paa Østkysten; det har paa Vestkysten en smal Strimmel frugtbar Jord, men det har dog nogenlunde tilgængelige Pladser der, og Vidten er saa at sige absorberet i den hele Dyrdyrkning fra begge Sider. Hvad Jylland derimod angaar, saa er Befæstningen i højeste Grad blevet stedmoderligt behandlet, og selv den Deel af Vestlandet, som man i mange Henseender, hvad den naturlige Befæstning angaar, kan sammenligne med Landsdelene, som ligge mere østlig, staaer tilbage for disse, uagtet det som sagt har en ligesaa god naturlig Befæstning, og det ligesaa aabenbart deri, at medens Jyllands Østkyst er blevet rigelig udfyret med Forbindelsesmidler med den omgivende Verden, har det vestlige Jylland maattet savne endogsaa de meest tarvelige Landveie lige indtil den senere Tid, og det har dem dog ikke fuldkomment endnu. Anvende vi paa denne almindelige Betragtning den Eetning, hvis Rigtighed jeg har søgt at godtgjøre, at for Jyllands Bedkommende maatte Jernbanen være en Haabets Bane og ikke en Fyldestgjørelse af den nuværende Tids Fordringer, hvorved jeg forstaaer Tilveiebringelsen af behørig Afløb for de Frembringelser, som der findes, saa troer jeg, at naar vi betragte Jyllands Befæstning, saaledes som jeg troer, at det her klart og rigtigt ligger for, og anstille en Sammenligning imellem den almindelige Betragtning om Jernbanen, som den høitærede Minister har udtalt, og den Betragtning, som jeg har søgt at gjøre gældende, nemlig at en Jernbane i Jylland skal realisere et Haab, men ikke fyldestgjøre et Krav, saa troer jeg, at vi deraf ville

see, at det er de mere vestlig liggende Egne af Jylland, der maae betjenes af Jernbanen, og at der derfor ikke kan være Spørgsmaal om at bringe denne Bane andesteds hen, uden forsaavidt det er en nødvendig Betingelse for Omsætningen fra Indlandet til Udførsningsstederne enten imod Vest eller imod Øst. Det er navnlig i det vestlige Jylland, at man i høj Grad savner et Forbindelsesmiddel med det hele Verdensmarked, men det er ikke alene i det vestlige Jylland, man savner det, men ogsaa for Jyllands Bedkommende i det Hele taget.

Gaae vi fra denne Betragtning, og spørge, hvilken er den Grundidee, den Grundtanke, som Ministeren siger, at han vil realisere ved det Forslag, han har gjort, og som han finder fyldestgjort ved Forslaget under Nr. 7, stillet af tre Medlemmer af Udvalget, saa gaaer denne Grundtanke ud paa at fyldestgjøre Fordringerne om Forbindelse mellem Vest og Øst — og Ministeren siger, at dette endogsaa er den meest paatrængende Fordring — uden at præjudicere Noget angaaende en Længdebanes Anlæg. Naar vi først ere komne til den Erkjendelse, at de jyske Jernbaner ikke anlægges for det, som Diebliffet kræver, men snarere i Forventning om den Indflydelse, disse Jernbaner skulle have, saa ville vi allerede her finde, at der er et meget vigtigt Punkt, som adskiller Ministerens og de tre Herrer's Forslag fra Udvalgets Fleertals Forslag under Nr. 1, og det er nemlig Pengespørgsmaalet. — Naar Jernbaner skulle anlægges i den Hensigt, jeg her har omtalt, er det af den yderste Vigtighed paa den ene Side ikke at engagere en for stor Deel af Statens Capital eller aarlige Udgift, hvad der bliver det Samme i et saadant Foretagende, og paa den anden Side til Jernbanerne at knytte en saa storartet, en saa fremtrædende mercantill Interesse som muligt; thi det er ikke nok, at en Jernbane er tilstede, men den, som anlægger og driver Jernbanen, skal være interesseret i at skabe det, der skal benytte Jernbanen, han skal saa at sige tillige skaffe Exploitationsmidlerne af det Land, hvorigjennem den gaaer. Spørge vi nu, hvorledes realiserer den Bane, som Ministeren har foreslaaet, eller som han understøtter, hvorledes